

UREDBA (EU) 2021/888 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 20. maja 2021****o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 165(4), 166(4) in 214(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija temelji na solidarnosti, tako med državljani kot med državami članicami. Ta univerzalna in skupna vrednota usmerja ukrepe Unije in zagotavlja potrebno enotnost pri reševanju sedanjih in prihodnjih družbenih izzivov, s katerimi so se mladi Evropejci pripravljene spopadati z izražanjem solidarnosti v praksi. Člen 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) poudarja solidarnost kot eno od ključnih načel Unije. Načelo solidarnosti je navedeno tudi v členu 21(1) PEU kot eden od temeljev zunanjega delovanja Unije.
- (2) Glede na znatno povečanje humanitarnih potreb na svetovni ravni ter zaradi večjega spodbujanja solidarnosti in prepoznavnosti humanitarne pomoči med državljani Unije je treba razviti solidarnost med državami članicami in s tretjimi državami, ki so jih prizadele naravne nesreče ali nesreče, ki jih je povzročil človek.
- (3) Prostovoljske dejavnosti na področju humanitarne pomoči bi morale prispevati k humanitarnemu odzivanju na podlagi potreb in temeljiti na Evropskem soglasju o humanitarni pomoči, določenem v Skupni izjavi Sveta ter predstavnikov vlad držav članic na zasedanju Sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije z naslovom „Evropsko soglasje o humanitarni pomoči“ ⁽⁴⁾. Spodbujati bi bilo treba mednarodno humanitarno pravo in pravo o človekovih pravicah.
- (4) Po potrebi bi bilo treba upoštevati osrednjo in splošno usklajevalno vlogo Urada Združenih narodov (ZN) za usklajevanje humanitarnih aktivnosti pri spodbujanju usklajenega mednarodnega odziva na humanitarne krize.
- (5) Prostovoljske dejavnosti na področju humanitarne pomoči bi morale prispevati k ustreznemu humanitarnemu odzivanju, ki krepi upoštevanje vidika spola v politiki Unije za humanitarno pomoč in spodbuja ustrezne humanitarne odzive na specifične potrebe žensk in moških vseh starosti. Pri prostovoljskih dejavnostih na področju humanitarne pomoči bi bilo treba upoštevati potrebe in zmogljivosti ljudi v najbolj ranljivem položaju, tudi žensk in otrok, ter najbolj ogroženih ljudi.
- (6) Pri prostovoljskih dejavnostih na področju humanitarne pomoči bi si bilo treba prizadevati, da se prispeva k večji uspešnosti in učinkovitosti humanitarne pomoči Unije v skladu z načeli dobrega humanitarnega donatorstva.
- (7) V govoru o stanju v Uniji z dne 14. septembra 2016 je bila poudarjena potreba po vlaganju v mlade in napovedana ustanovitev programa Evropska solidarnostna enota, da bi se za mlade po vsej Uniji ustvarile priložnosti, da bi lahko pomembno prispevali k družbi, pokazali solidarnost in razvijali svoje spretnosti, pri čemer bi dobili ne le delovne izkušnje, temveč tudi neprecenljive človeške izkušnje.

⁽¹⁾ UL C 62, 15.2.2019, str. 201.

⁽²⁾ UL C 86, 7.3.2019, str. 282.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. marca 2019 (UL C 23, 21.1.2021, str. 218) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 20. aprila 2021 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 18. maja 2021 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ UL C 25, 30.1.2008, str. 1.

- (8) Komisija je v svojem sporočilu z dne 7. decembra 2016 z naslovom „Evropska solidarnostna enota“ poudarila, da je treba okrepiti temelje solidarnostnega dela po vsej Evropi, mladim ponuditi več kakovostnejših priložnosti za solidarnostne aktivnosti na različnih področjih ter podpirati nacionalne, regionalne in lokalne akterje v njihovih prizadevanjih za spopadanje z različnimi izzivi in krizami. Z navedenim sporočilom se je začela prva faza evropske solidarnostne enote, v kateri so bili združeni viri iz različnih programov Unije, da so se mladim po vsej Uniji ponudile priložnosti za prostovoljstvo, pripravništvo ali zaposlitev.
- (9) V okviru te uredbe se „solidarnost“ razume kot čut za individualno in kolektivno odgovornost za skupno dobro, izražen s konkretnimi dejanji.
- (10) Pomemben izraz solidarnosti je sodelovanje pri nujenju pomoči ljudem in skupnostim zunaj Unije, ki potrebujejo humanitarno pomoč, na podlagi temeljnih načel človečnosti, nevtralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti.
- (11) Treba je še nadalje razvijati solidarnost z žrtvami kriz in nesreč v tretjih državah, obenem pa med državljani Unije povečati ozaveščenost ter prepoznavnost humanitarne pomoči in prostovoljstva na splošno kot vseživljenjske aktivnosti.
- (12) Unija in države članice so se zavezale k izvajanju agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja iz te agende prek notranjih in zunanjih ukrepov.
- (13) Svet je v sklepih z dne 19. maja 2017 o uresničevanju povezave med humanitarnim delovanjem in razvojem priznal potrebo po povečanju odpornosti z boljšim povezovanjem humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja ter po nadaljnji krepitvi operativnih povezav med dopolnjujočimi se pristopi humanitarne pomoči, razvojnega sodelovanja in preprečevanja konfliktov.
- (14) Mladi bi morali imeti na voljo lahko dostopne in vključujoče priložnosti za udejstvovanje v solidarnostnih aktivnostih, ki bi jim omogočile, da se angažirajo v korist skupnosti ter pri tem pridobijo koristne izkušnje, znanje, spretnosti in kompetence za osebni, izobraževalni, družbeni, državljanski in poklicni razvoj, s tem pa izboljšajo svojo zaposljivost. Te solidarnostne aktivnosti bi morale podpirati tudi mobilnost mladih prostovoljcev, medkulturno ozaveščenost in medkulturni dialog.
- (15) Solidarnostne aktivnosti, ponujene mladim, bi morale omogočati konkretne in koristne prispevke mladih. Solidarnostne aktivnosti bi se morale odzvati na neizpolnjene družbene potrebe ter prispevati h krepitvi skupnosti in državljanske udeležbe. Solidarnostne aktivnosti bi mladim morale ponuditi priložnost, da pridobijo dragoceno znanje, spretnosti in kompetence. Solidarnostne aktivnosti bi jim morale biti finančno dostopne ter se izvajati v varnih in zdravih razmerah.
- (16) Program Evropska solidarnostna enota (v nadaljnjem besedilu: Program) zagotavlja enotno vstopno točko za solidarnostne aktivnosti po vsej Uniji in zunaj nje. Da bi se kar najbolj povečala učinkovitost financiranja Unije in učinek Programa, bi si morala Komisija na usklajen način prizadevati za sinergije med vsemi zadevnimi programi, te sinergije pa ne bi smele voditi do uporabe sredstev za uresničevanje ciljev, ki niso cilji te uredbe. Zagotoviti bi bilo treba skladnost in dopolnjevanje z drugimi zadevnimi politikami Unije, kot je strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 ⁽⁵⁾, in ostalimi ustreznimi programi Unije, zlasti s programom Erasmus+, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾. Program Evropska solidarnostna enota gradi na prednostih in sinergijah predhodnih ter obstoječih programov, zlasti evropske prostovoljske službe, vzpostavljene z Uredbo (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, in pobude Prostovoljci EU za humanitarno

⁽⁵⁾ UL C 456, 18.12.2018, str. 1.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013 (UL L 189, 28.5.2021, str. 1).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 50).

pomoč, vzpostavljene z Uredbo (EU) št. 375/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾. Zagotoviti bi bilo treba tudi dopolnjevanje z obstoječimi mrežami na ravni Unije, ki so relevantne za aktivnosti v okviru Programa, kot je mreža Eurodesk. Poleg tega bi bilo treba zagotoviti dopolnjevanje med Programom in obstoječimi povezanimi shemami, zlasti nacionalnimi solidarnostnimi shemami, kot so prostovoljstvo, državljanska služba in programi mobilnosti za mlade, da se vzajemno krepi in bogatita učinek in kakovost takšnih shem ter da se po potrebi nadgradijo dobre prakse. Program ne bi smel nadomestiti podobnih nacionalnih shem. Vsem mladim bi bilo treba zagotoviti enak dostop do nacionalnih solidarnostnih aktivnosti.

- (17) Da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 (v nadaljnjem besedilu: večletni finančni okvir 2021–2027) iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁹⁾, bi bilo treba Program vzpostaviti za obdobje sedmih let.
- (18) Kar zadeva razlaganje povezanih pravnih aktov Unije, je primerno, da se tako čezmejno prostovoljstvo kot prostovoljstvo, ki se še naprej podpira na podlagi Uredbe (EU) št. 1288/2013, šteje za enakovredno prostovoljstvu, ki se opravlja v okviru evropske prostovoljske službe.
- (19) Program je zasnovan za odpiranje novih priložnosti za mlade za opravljanje prostovoljskih aktivnosti na področjih, povezanih s solidarnostjo, ter oblikovanje in razvoj solidarnostnih projektov na lastno pobudo. Te priložnosti prispevajo k izboljšanju osebnega, izobraževalnega, družbenega, državljskega in poklicnega razvoja mladih. Program bi moral podpirati tudi aktivnosti mreženja udeležencev in sodelujočih organizacij ter ukrepe za zagotavljanje kakovosti podprtih aktivnosti in boljše ovrednotenje učnih izidov udeležencev. Namen Programa je tudi prispevati k evropskemu sodelovanju, ki zadeva mlade, ter ozaveščanju o njegovem pozitivnem učinku. Primerno je, da se za ponujene solidarnostne aktivnosti uporablja jasn in podrobno določen postopek za udeležence in sodelujoče organizacije, v katerem so določeni koraki za vse faze solidarnostnih aktivnosti.
- (20) Solidarnostne aktivnosti bi morale imeti potencialno evropsko dodano vrednost in koristiti skupnostim ter spodbujati osebni, izobraževalni, družbeni, državljanski in poklicni razvoj udeležencev. Solidarnostne aktivnosti bi se morale razviti v povezavi z različnimi področji, kot so izobraževanje in usposabljanje, mladinsko delo, zaposlovanje, enakost spolov, podjetništvo, zlasti socialno podjetništvo, državljanstvo in demokratična udeležba, medkulturna ozaveščenost in medkulturni dialog, socialno vključevanje, vključevanje invalidov, varstvo okolja in narave, podnebni ukrepi, preprečevanje nesreč, pripravljenost nanje in obnova po njih, kmetijstvo in razvoj podeželja, preskrba s hrano in neživilskimi izdelki, zdravje in dobro počutje, kultura, vključno s kulturno dediščino, ustvarjalnost, telesna vzgoja in šport, socialna pomoč in socialno varstvo, sprejem in vključevanje državljanov tretjih držav, pri čemer je treba upoštevati izzive, s katerimi se soočajo ljudje z migrantskim ozadjem, teritorialno sodelovanje in kohezija ter čezmejno sodelovanje. Solidarnostne aktivnosti bi morale vključevati kakovostno razsežnost učenja in usposabljanja prek ustreznih aktivnosti, ki se udeležencem ponudijo pred in med solidarnostno aktivnostjo ter po njej.
- (21) Prostovoljstvo znotraj in zunaj Unije pomeni bogato izkušnjo v okviru neformalnega in priložnostnega učenja, krepki pa tudi osebni, družbeno-izobraževalni in poklicni razvoj mladih ter njihovo aktivno državljanstvo, državljansko udeležbo in zaposljivost. Prostovoljstvo ne bi smelo negativno vplivati na potencialno ali obstoječo plačano zaposlitev ali se šteti kot nadomestilo zanjo. Komisija in države članice bi morale glede politik prostovoljstva na področju mladih sodelovati prek odprte metode koordinacije.
- (22) Iniciativnost mladih je pomembna prednost za družbo in trg dela. Program prispeva k spodbujanju te iniciativnosti tako, da mladim daje priložnost za oblikovanje in izvedbo lastnih solidarnostnih projektov za reševanje specifičnih izzivov v korist njihovih lokalnih skupnosti. Solidarnostni projekti so priložnost za preskušanje zamisli in inovativnih rešitev za skupne izzive s pristopom od spodaj navzgor in podpiranje mladih pri tem, da sami postanejo gonilna sila solidarnostnih ukrepov. Solidarnostni projekti služijo tudi kot odskočna deska za nadaljnje udejstvovanje v solidarnostnih aktivnostih in so prvi korak pri spodbujanju udeležencev, da se samozaposlijo ali da so še naprej dejavni državljani kot prostovoljci, pripravniki ali zaposleni v združenjih, nevladnih organizacijah ali drugih organih, dejavnih v solidarnostnem, neprofitnem in mladinskem sektorju.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 375/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o ustanovitvi Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč (pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“) (UL L 122, 24.4.2014, str. 1).

⁽⁹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

- (23) Udeleženci v prostovoljstvu (v nadaljnjem besedilu: prostovoljci) lahko prispevajo h krepitvi zmogljivosti Unije za zagotavljanje humanitarne pomoči na podlagi potreb in v skladu s humanitarnimi načeli ter k povečanju uspešnosti humanitarnega sektorja, pod pogojem, da so ustrezno izbrani, usposobljeni in pripravljeni za naporitev, s čimer je zagotovljeno, da imajo potrebne spretnosti in kompetence za pomoč ljudem v stiski na najbolj učinkovit način, in pod pogojem, da so deležni zadostne podpore in nadzora na terenu. Zato je vloga visoko strokovnih, visoko usposobljenih in izkušenih inštruktorjev, mentorjev in strokovnjakov izjemno pomembna za prispevanje k učinkovitosti humanitarnega odzivanja na terenu in za podporo prostovoljcem v okviru njihovega prostovoljstva. Taki inštruktorji, mentorji in strokovnjaki so lahko v prostovoljstvo vključeni zato, da usmerjajo in spremljajo prostovoljce ter pomagajo podpirati komponenti razvoja in krepitve zmogljivosti prostovoljskih aktivnosti za krepitev lokalnih mrež in skupnosti. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zmogljivosti gostiteljskih organizacij v tretjih državah in potrebi po vključevanju prostovoljstva v lokalni okvir ter omogočanju interakcije prostovoljcev z lokalnimi humanitarnimi akterji, gostiteljsko skupnostjo in civilno družbo.
- (24) Pomembno je, da imajo udeleženci in sodelujoče organizacije občutek, da pripadajo skupnosti posameznikov in subjektov, ki so zavezani krepitvi solidarnosti po vsej Evropi. Hkrati pa sodelujoče organizacije potrebujejo podporo pri krepitvi svoje zmogljivosti za nudenje kakovostnih solidarnostnih aktivnosti vedno večjemu številu udeležencev. Program bi moral podpirati aktivnosti mreženja, ki so namenjene krepitvi udejstvovanja mladih in sodelujočih organizacij v tej skupnosti ter spodbujanju duha Programa in izmenjave uporabnih praks in izkušenj. Aktivnosti mreženja bi morale prispevati tudi k povečevanju ozaveščenosti o Programu med javnimi in zasebnimi akterji ter zbiranju povratnih informacij od udeležencev in sodelujočih organizacij o izvajanju Programa.
- (25) Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zagotavljanju kakovosti solidarnostnih aktivnosti in ponujenih priložnosti v okviru Programa, zlasti tako, da se udeležencem ponudijo spletno ali nespletno usposabljanje, jezikovna podpora in upravna podpora pred in med zadevno solidarnostno aktivnostjo ter po njej, pa tudi zavarovanje, vključno z zavarovanjem za nezgode, bolezni in civilno odgovornost. Zagotoviti bi bilo treba ovrednotenje znanja, spretnosti in kompetenc, ki so jih udeleženci pridobili s sodelovanjem v Programu. Varnost in zaščita udeležencev, sodelujočih organizacij in predvidenih upravičencev ostaja še vedno izredno pomembna. Taka varnost in zaščita bi morala vključevati ustrezne zahteve glede preverjanja udeležencev, ki delajo z ranljivimi skupinami, v skladu z veljavnim nacionalnim pravom. Pri vseh solidarnostnih aktivnostih bi bilo treba spoštovati načelo neškodovanja, izvajati pa bi jih bilo treba ob ustreznem upoštevanju vpliva nepredvidenih okoliščin, kot so okoljske krize, konflikti ali pandemije. Prostovoljcev se ne bi smelo napotiti na operacije, ki se izvajajo na območjih mednarodnih oboroženih spopadov in oboroženih spopadov, ki nimajo mednarodnega značaja, niti v objekte, ki so v nasprotju z mednarodnimi standardi človekovih pravic.
- (26) Program bi moral spoštovati načela iz smernic EU za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic iz leta 2017 in člena 9 Konvencije ZN o pravicah invalidov.
- (27) Za zagotovitev učinka aktivnosti Programa na osebni, izobraževalni, družbeni, kulturni, državljanski in poklicni razvoj udeležencev bi bilo treba ustrezno evidentirati in dokumentirati znanje, spretnosti in kompetence, ki sestavljajo učni izidi zadevne aktivnosti. V ta namen bi bilo treba v skladu z nacionalnimi okoliščinami in posebnostmi, kot je priporočeno v Priporočilu Sveta z dne 20. decembra 2012 ⁽¹⁰⁾, po potrebi spodbujati uporabo učinkovitih instrumentov za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja na ravni Unije in nacionalni ravni, kot sta Youthpass in Europass.
- (28) Komisija in nacionalne agencije bi morale poleg tega spodbujati nekdanje udeležence, naj v vlogi ambasadorjev ali članov mrež med drugim izmenjujejo izkušnje prek mladinskih mrež, izobraževalnih ustanov in delavnic. Nekdanji udeleženci bi lahko prispevali tudi k usposabljanju udeležencev.
- (29) Znak kakovosti bi moral zagotoviti, da sodelujoče organizacije spoštujejo načela in zahteve Programa, kar zadeva njihove pravice in odgovornosti na vseh stopnjah solidarnostne izkušnje.

⁽¹⁰⁾ Priporočilo Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja (UL C 398, 22.12.2012, str. 1).

- (30) Vsak subjekt, ki želi sodelovati v Programu, bi moral ob izpolnjevanju ustreznih pogojev prejeti znak kakovosti. Organi za izvajanje Programa bi morali postopek za podelitev znaka kakovosti izvajati stalno. Organi za izvajanje Programa bi morali redno ponovno ocenjevati, ali subjekti še naprej izpolnjujejo pogoje, na podlagi katerih so jim bili podeljeni znaki kakovosti. Znak kakovosti bi bilo treba odvzeti, kadar se med preverjanjem organov za izvajanje Programa ugotovi, da zadevni subjekt ne izpolnjuje več navedenih pogojev. Upravni postopek za podelitev znaka kakovosti bi bilo treba čim bolj poenostaviti, da ne bi odvrčal manjših organizacij.
- (31) Subjekt, ki se želi prijaviti za financiranje, da bi nudil solidarnostne aktivnosti v okviru Programa, bi moral najprej pridobiti znak kakovosti. Tak predpogoj se ne bi smel uporabljati za fizične osebe, ki se prijavijo za finančno podporo v imenu neformalnih skupin udeležencev za njihove solidarnostne projekte. Pridobitev znaka kakovosti pa ne bi smela avtomatično pomeniti financiranja v okviru Programa.
- (32) Praviloma bi bilo treba vloge za nepovratna sredstva predložiti nacionalni agenciji države, v kateri ima sodelujoča organizacija sedež. Vloge za nepovratna sredstva za aktivnosti z razsežnostjo Unije ali mednarodno razsežnostjo, tudi solidarnostne aktivnosti skupinskega prostovoljstva na prednostnih področjih, opredeljenih na ravni Unije, in solidarnostne aktivnosti v podporo operacijam humanitarne pomoči v tretjih državah, se lahko po potrebi centralno upravljajo.
- (33) Sodelujoče organizacije imajo lahko v okviru Programa več vlog. V gostiteljski vlogi bi sodelujoče organizacije morale izvajati aktivnosti v zvezi s sprejemanjem udeležencev, kar vključuje tudi organizacijo aktivnosti ter po potrebi usmeritve in podporo udeležencem med solidarnostno aktivnostjo. V podporni vlogi bi morale izvajati aktivnosti v zvezi s pošiljanjem udeležencev ter pripravo udeležencev pred in njihovim usmerjanjem med solidarnostno aktivnostjo in po njej, vključno z usposabljanjem udeležencev in njihovim usmerjanjem k lokalnim organizacijam po končani solidarnostni aktivnosti, da se povečajo priložnosti za nadaljnje solidarnostne izkušnje. Znak kakovosti bi moral odražati dejstvo, da se posebne zahteve razlikujejo glede na vrsto solidarnostne aktivnosti, ki se zagotavlja, in potrjevati, da je organizacija sposobna zagotoviti kakovost solidarnostnih aktivnosti v vseh fazah solidarnostne izkušnje v skladu z načeli in cilji Programa. Vsak subjekt, ki bistveno spremeni svoje aktivnosti, bi moral o tem obvestiti pristojni organ za izvajanje Programa, ki lahko ponovno oceni, ali ta subjekt še izpolnjuje pogoje, na podlagi katerih mu je bil podeljen znak kakovosti.
- (34) Da bi podprli solidarnostne aktivnosti med mladimi, bi bile lahko sodelujoče organizacije javni ali zasebni neprofitni ali profitni subjekti ali mednarodne organizacije ter bi lahko vključevale mladinske organizacije, verske ustanove in dobrodela društva, posvetne humanistične organizacije, nevladne organizacije ali druge akterje civilne družbe.
- (35) Olajšati bi bilo treba razširitev projektov Programa. Uvesti bi bilo treba posebne ukrepe za pomoč promotorjem projektov Programa pri vlogah za nepovratna sredstva ali razvijanju sinergij s podporo iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter programov Unije, ki se nanašajo na migracije, varnost, pravosodje in državljanstvo, zdravje in kulturo.
- (36) Središča za vire evropske solidarnostne enote bi morala pomagati organom za izvajanje Programa, sodelujočim organizacijam in udeležencem, da se poveča kakovost izvajanja aktivnosti Programa ter izboljšata evidentiranje in vrednotenje kompetenc, pridobljenih s temi aktivnostmi, med drugim s potrdili Youthpass.
- (37) Portal evropske solidarnostne enote bi bilo treba stalno razvijati, da se zagotovi enostaven dostop do Programa v skladu s standardi, določenimi v Direktivi (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾, ter enotna vstopna točka za zainteresirane posameznike in organizacije, med drugim za registracijo, identifikacijo in usklajevanje profilov in priložnosti, mreženje in virtualne izmenjave, spletno usposabljanje, jezikovno podporo in podporo po opravljeni aktivnosti ter druge uporabne funkcije, ki se lahko pojavijo v prihodnosti.

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

- (38) Portal evropske solidarnostne enote bi bilo treba nadalje razviti ob upoštevanju evropskega okvira interoperabilnosti iz sporočila Komisije z dne 23. marca 2017 z naslovom „Evropski okvir interoperabilnosti – strategija za izvajanje“, ki določa posebne smernice za vzpostavitev interoperabilnih digitalnih javnih storitev ter se v državah članicah in v drugih članicah Evropskega gospodarskega prostora izvaja z nacionalnimi okviri interoperabilnosti. Nacionalni okvir interoperabilnosti javnim upravam ponuja 47 konkretnih priporočil o tem, kako izboljšati upravljanje njihovih aktivnosti na področju interoperabilnosti, vzpostaviti medorganizacijske odnose, racionalizirati postopke, ki podpirajo vseobsežne digitalne storitve, in zagotoviti, da niti veljavni niti novi pravni akti ne ogrožajo prizadevanj za interoperabilnost.
- (39) Za Program se uporablja Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹²⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba). Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in povračilu zunanjim strokovnjakom.
- (40) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹³⁾ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95⁽¹⁴⁾, (Euratom, ES) št. 2185/96⁽¹⁵⁾ in (EU) 2017/1939⁽¹⁶⁾ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, tudi goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁷⁾. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.
- (41) Program je namenjen mladim v starosti od 18 do 30 let. Da bi lahko sodelovali v aktivnostih, ki jih ponuja Program, bi bilo treba od takih mladih zahtevati, da se najprej registrirajo na portalu evropske solidarnostne enote.
- (42) Glede na posebne izzive humanitarne delovanja bi morali biti udeleženci, ki so prostovoljci pri podpori operacijam humanitarne pomoči, stari vsaj 18 in največ 35 let.
- (43) Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zagotavljanju, da so solidarnostne aktivnosti dostopne vsem mladim, zlasti mladim z manj priložnostmi. Uvesti bi bilo treba posebne ukrepe za spodbujanje socialnega vključevanja, zlasti udeležbe prikrajšanih mladih, vključno z zagotovitvijo primerne nastanitve, ki v skladu s členom 27

⁽¹²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

⁽¹³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽¹⁶⁾ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁽¹⁷⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

Konvencije ZN o pravicah invalidov in Direktivo Sveta 2000/78/ES⁽¹⁸⁾ invalidom omogoča učinkovito udeležbo v solidarnostnih aktivnostih na enakopravni ravni z drugimi. Taki posebni ukrepi bi morali upoštevati omejitve zaradi oddaljenosti številnih podeželskih območij, najbolj oddaljenih regij Unije ter čezmorskih držav in ozemelj, pa tudi zaradi revščine v nekaterih primestnih območjih. Podobno bi si države članice, čezmorske države in ozemlja ter tretje države, pridružene Programu, morali prizadevati za sprejetje vseh primernih ukrepov za odstranitev pravnih in upravnih ovir za nemoteno delovanje Programa. Kadar je to mogoče in brez poseganja v schengenski pravni red ter pravo Unije o vstopu in prebivanju državljanov tretjih držav, bi ti ukrepi morali razrešiti upravna vprašanja, ki otežujejo pridobivanje vizumov in dovoljenj za prebivanje, ter v primeru čezmejnih aktivnosti Uniji tudi pridobitev evropske kartice zdravstvenega zavarovanja.

- (44) Glede na to, kako pomemben je boj proti podnebnim spremembam v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, in doseganje ciljev ZN za trajnostni razvoj, je namen Programa prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov in doseganju skupnega cilja, da bi bilo 30 % proračunskih odhodkov Unije namenjenih podnebnim ciljem. V skladu z evropskim zelenim dogovorom kot načrtom za trajnostno rast bi morali ukrepi na podlagi te uredbe spoštovati načelo neškodovanja, zaradi česar pa se ne bi smel spremeniti osnovni značaj Programa. Med izvajanjem Programa bi morali biti določeni in uvedeni ustrezni ukrepi, ki bi v okviru zadevnih procesov ocenjevanja in pregledovanja morali biti ponovno ocenjeni. Primerno je tudi meriti rezultate ustreznih ukrepov, ki prispevajo k podnebnim ciljem, tudi tistih za zmanjšanje okoljskih učinkov Programa.
- (45) V tej uredbi so za obdobje Programa določena finančna sredstva, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev⁽¹⁹⁾.
- (46) Vrste financiranja in načine izvrševanja na podlagi te uredbe bi bilo treba izbrati glede na njihovo zmožnost za doseganje specifičnih ciljev ukrepov in rezultatov, ob tem pa upoštevati zlasti stroške preverjanj, upravno breme in pričakovano tveganje neskladnosti. Pri odločanju o tej izbiri bi bilo treba v zvezi z nepovratnimi sredstvi upoštevati uporabo pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in lestvic stroškov na enoto.
- (47) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora, so lahko v programih Unije udeležene v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru⁽²⁰⁾, ki določa izvajanje programov na podlagi odločitve, sprejete na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba vnesti posebno določbo, s katero se od tretjih držav zahteva, da odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podelijo potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti. Za polno sodelovanje tretjih držav v Programu bi morali veljati pogoji, določeni v posebnih sporazumih o sodelovanju zadevnih tretjih držav v Programu. Polno sodelovanje poleg tega vključuje obveznost ustanovitve nacionalne agencije in upravljanje nekaterih ukrepov Programa v okviru posrednega upravljanja. Pravni subjekt iz tretjih držav, ki niso pridružene Programu, bi morali imeti možnost sodelovanja pri nekaterih ukrepih Programa, kot je določeno v programih dela in razpisih za zbiranje predlogov, ki jih objavi Komisija. Pri izvajanju Programa bi se lahko upoštevale posebne ureditve v zvezi s sodelovanjem pravnih subjektov iz Andore, Lihtenštajna, Monaka, San Marina in Svetega sedeža.
- (48) Da bi čim bolj povečali učinek Programa, bi bilo treba sprejeti določbe, ki bi državam članicam in tretjim državam, pridruženim Programu in drugim programom Unije, omogočale, da v skladu s pravili Programa dajo na voljo dodatna finančna sredstva.
- (49) Osebe in subjekt s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih so na podlagi Sklepa Sveta 2013/755/EU⁽²¹⁾ upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji Programa ter morebitnimi ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero je zadevna čezmorska država ali ozemlje povezano.

⁽¹⁸⁾ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16).

⁽¹⁹⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

⁽²⁰⁾ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁽²¹⁾ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

- (50) Na podlagi člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in v skladu s sporočilom Komisije z dne 24. oktobra 2017 z naslovom „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“ bi moral Program upoštevati poseben položaj najbolj oddaljenih regij iz navedenega člena. Sprejeti bi bilo treba ukrepe za povečanje sodelovanja najbolj oddaljenih regij v vseh ukrepih, po potrebi tudi s finančno pomočjo za ukrepe mobilnosti. Spodbujati bi bilo treba izmenjave in sodelovanje v okviru mobilnosti med ljudmi in organizacijami iz teh regij in tretjih držav, zlasti sosednjih. Take ukrepe bi bilo treba spremljati in redno ocenjevati.
- (51) V skladu s finančno uredbo bi morala Komisija sprejeti programe dela in o tem obvestiti Evropski parlament in Svet. V programih dela bi morali biti določeni ukrepi, potrebni za njihovo izvajanje v skladu s splošnim in specifičnim ciljem Programa, merila za izbor in dodelitev nepovratnih sredstev ter vsi drugi zahtevani elementi. Programe dela in vse njihove spremembe bi bilo treba sprejeti z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda.
- (52) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽²²⁾ bi bilo treba Program oceniti na podlagi informacij, zbranih na podlagi posebnih zahtev glede spremljanja, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam, in pretiranemu urejanju. Take zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje dejanskih učinkov Programa, tudi učinkov na družbene in humanitarne izzive.
- (53) Na lokalni, nacionalni in evropski ravni bi bilo treba zagotavljati ustrezno ozaveščanje, oglaševanje in razširjanje informacij o priložnostih in rezultatih ukrepov, podprtih s Programom. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti socialnim podjetjem ter jih spodbujati, da podprejo aktivnosti Programa. Pri aktivnostih ozaveščanja, oglaševanja in razširjanja informacij bi morali sodelovati vsi organi za izvajanje Programa, ki bi po potrebi morali imeti podporo drugih ključnih deležnikov. Poleg tega bi morala Komisija skozi celotno trajanje Programa redno sodelovati s širokim krogom različnih deležnikov, tudi sodelujočimi organizacijami, da bi tako olajšala izmenjavo dobrih praks in projektnih rezultatov ter pridobila povratne informacije o Programu. K sodelovanju v tem procesu bi bilo treba povabiti nacionalne agencije.
- (54) Za boljše doseganje ciljev Programa bi morali Komisija, nacionalni organi in nacionalne agencije po možnosti tesno sodelovati ter, kadar je to primerno, delati v partnerstvu z nevladnimi organizacijami, socialnimi podjetji, mladinskimi organizacijami, organizacijami, ki predstavljajo invalide, in lokalnimi deležniki, ki imajo strokovno znanje s področja solidarnostnih ukrepov.
- (55) Za doseganje večje učinkovitosti pri obveščanju širše javnosti in boljših sinergij med aktivnostmi obveščanja, ki se izvedejo na pobudo Komisije, bi morala finančna sredstva, dodeljena za obveščanje na podlagi te uredbe, prispevati tudi h kritju korporativnega komuniciranja o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s splošnim ciljem Programa.
- (56) Za zagotovitev učinkovitega in uspešnega izvajanja te uredbe bi moral Program čim bolje izkoristiti obstoječe ureditve upravljanja. Zato bi bilo treba celotno izvajanje Programa zaupati obstoječim strukturam, in sicer Komisiji in nacionalnim agencijam, imenovanim za upravljanje ukrepov iz poglavja o mladini iz Uredbe (EU) 2021/817. Ukrepe v okviru sklopa „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo“ pa bi bilo treba upravljati predvsem neposredno. Komisija bi se morala o izvajanju Programa redno posvetovati s ključnimi deležniki, vključno s sodelujočimi organizacijami.
- (57) Da se v državah članicah in tretjih državah, pridruženih Programu, zagotovita dobro finančno poslovanje in pravna varnost, bi moral vsak nacionalni organ imenovati neodvisen revizijski organ. Za zagotovitev čim večje učinkovitosti bi morali biti, kadar je to mogoče, neodvisni revizijski organi isti kot tisti, imenovani za ukrepe iz poglavja o mladini v Uredbi (EU) 2021/817.
- (58) Države članice bi si morale prizadevati za sprejetje vseh ustreznih ukrepov za odpravo pravnih in upravnih ovir za pravilno delovanje Programa. To vključuje reševanje vprašanj, ki otežujejo pridobivanje vizumov in dovoljenj za prebivanje, kadar je to mogoče in brez poseganja v pravo Unije o vstopu in prebivanju državljanov tretjih držav.

⁽²²⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (59) Sistem za poročanje o smotnosti bi moral zagotoviti, da se podatki za spremljanje izvajanja in ocenjevanja Programa zbirajo uspešno, učinkovito, pravočasno in s primerno ravno podrobnosti. Te podatke bi bilo treba sporočiti Komisiji na način, ki je skladen z zadevnimi pravili o varstvu podatkov.
- (60) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾.
- (61) Za poenostavitev zahtev za upravičence bi bilo treba čim bolj uporabljati poenostavljena nepovratna sredstva v obliki pavšalnih zneskov, financiranje po pavšalni stopnji in stroške na enoto. Pri poenostavljenih nepovratnih sredstvih za podpiranje ukrepov mobilnosti v okviru Programa, kot jih je opredelila Komisija, bi se morali upoštevati življenjski stroški in stroški bivanja v državi gostiteljici. Države članice bi bilo treba spodbujati tudi, da ta sredstva v skladu z nacionalnim pravom oprostijo vseh davkov in socialnih prispevkov; nepovratna sredstva, ki jih javni ali zasebni pravni subjekti dodelijo posameznikom, bi morala biti obravnavana na enak način.
- (62) Za zagotovitev učinkovite ocene napredka Programa pri doseganju njegovih ciljev bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za spreminjanje Priloge v zvezi s kazalniki smotnosti Programa. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (63) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava zlasti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Zlasti si ta uredba prizadeva zagotoviti polno spoštovanje pravice do enakosti žensk in moških ter pravice do nediskriminacije na podlagi spola, rase, etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti ali socialno-ekonomskega ozadja ter spodbujati uporabo členov 21 in 23 Listine.
- (64) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so določena v finančni uredbi in določajo zlasti postopek za pripravo proračuna in njegovo izvrševanje prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja, obenem pa urejajo nadzor odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, zajemajo tudi splošni režim pogojnosti za zaščito proračuna Unije.
- (65) Ker cilja te uredbe, in sicer spodbujati udejstvovanje mladih in organizacij v dostopnih in visokokakovostnih solidarnostnih aktivnostih, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (66) V skladu s finančno uredbo se nepovratna sredstva lahko dodelijo za ukrep, ki se je že začel izvajati, pod pogojem, da vložnik lahko dokaže, da je bilo treba ukrep začeti izvajati pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. Vendar pa stroški, nastali pred datumom vložitve vloge za nepovratna sredstva, niso upravičeni do financiranja Unije, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih. Da pri zagotavljanju podpore Unije ne bi prihajalo do motenj, ki bi lahko škodovale interesom Unije, bi moralo biti v sklepu o financiranju za omejeno obdobje na začetku večletnega finančnega okvira 2021–2027 in le v ustrezno utemeljenih primerih mogoče določiti, da so aktivnosti in stroški iz začetka proračunskega leta 2021 upravičeni, tudi če so se te aktivnosti izvedle in so ti stroški nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.
- (67) Ukrepov ali pobud, ki niso podprti na podlagi te uredbe, ni mogoče vključiti v program dela.

⁽²³⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (68) Za čim boljši izkoristek dodane vrednosti iz naložb, ki se v celoti ali deloma financirajo prek proračuna Unije, bi bilo treba iskati sinergije zlasti med Programom in drugimi programi Unije, tudi skladi, ki se izvajajo v okviru deljenega upravljanja. Za čim večje sinergije bi bilo treba zagotoviti ključne omogočitvene mehanizme, vključno s kumulativnim financiranjem ukrepa iz Programa in drugega programa Unije, kolikor takšno kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa. V ta namen bi morala ta uredba določiti ustrezna pravila, zlasti glede možnosti, da se enaki stroški ali odhodki sorazmerno prijavijo za povračilo iz Programa in drugega programa Unije.
- (69) Uredbo (EU) 2018/1475 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ bi bilo treba razveljaviti z učinkom od 1. januarja 2021.
- (70) Da bi zagotovili kontinuiteto pri nujenju podpore na zadevnem področju politike in omogočili, da se Program začne izvajati z začetkom večletnega finančnega okvira 2021–2027, bi ta uredba nujno morala začeti veljati čim prej in bi se morala uporabljati z retroaktivnim učinkom od 1. januarja 2021 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba vzpostavlja program Evropska solidarnostna enota (v nadaljnjem besedilu: Program) za obdobje večletnega finančnega okvira 2021–2027.
2. Program uvaja naslednja dva sklopa ukrepov:
 - (a) sklop „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih“ in
 - (b) sklop „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo“ (Evropska prostovoljska enota za humanitarno pomoč).
3. Ta uredba določa cilja Programa, proračun za obdobje od 2021 do 2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Opredelevanje pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „solidarnostna aktivnost“ pomeni visokokakovostno vključujočo aktivnost za reševanje pomembnih družbenih izzivov, ki prispeva k doseganju ciljev Programa ter se izvaja v obliki prostovoljstva, solidarnostnega projekta ali aktivnosti mreženja na različnih področjih, tudi na področju humanitarne pomoči, ki zagotavlja evropsko dodano vrednost ter je v skladu s predpisi o zdravju pri delu ter varnostnimi predpisi in ustreznimi varnostnimi pravili;
- (2) „registrirani kandidat“ pomeni posameznika, starega od 17 do 30 let oziroma v primeru prostovoljstva v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč od 17 do 35 let, ki zakonito prebiva v državi članici, tretji državi, pridružen Programu, ali drugi sodelujoči državi na podlagi te uredbe, ki se je registriral na portalu evropske solidarnostne enote in s tem izrazil zanimanje za udeleževanje v solidarnostni aktivnosti, vendar pa v tej aktivnosti še ne sodeluje;
- (3) „udeleženec“ pomeni posameznika, starega od 18 do 30 let oziroma v primeru prostovoljstva v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč od 18 do 35 let, ki zakonito prebiva v državi članici, tretji državi, pridružen Programu, ali drugi sodelujoči državi na podlagi te uredbe, ki se je registriral na portalu evropske solidarnostne enote in sodeluje v solidarnostni aktivnosti;
- (4) „mladi z manj priložnostmi“ pomeni mlade, ki se srečujejo z ovirami, ki jim iz gospodarskih, socialnih, kulturnih, geografskih ali zdravstvenih razlogov, zaradi njihovega migrantskega ozadja ali razlogov, kot so invalidnost ali učne težave, ali iz katerih koli drugih razlogov, vključno z razlogi, ki lahko povzročijo diskriminacijo iz člena 21 Listine, preprečujejo dejanski dostop do priložnosti v okviru Programa;

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1475 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o določitvi pravnega okvira evropske solidarnostne enote ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1288/2013, Uredbe (EU) št. 1293/2013 in Sklepa št. 1313/2013/EU (UL L 250, 4.10.2018, str. 1).

- (5) „sodelujoča organizacija“ pomeni lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni javni ali zasebni neprofitni ali profitni subjekt, ki mu je bil podeljen znak kakovosti;
- (6) „prostovoljstvo“ pomeni solidarnostno aktivnost, ki se opravlja v obdobju do 12 mesecev in se opravlja kot neplačana prostovoljska aktivnost, ki prispeva k doseganju skupne koristi;
- (7) „solidarnostni projekt“ pomeni neplačano solidarnostno aktivnost, ki se opravlja v obdobju do 12 mesecev in jo izvajajo skupine vsaj petih udeležencev z namenom reševanja ključnih izzivov v svojih skupnostih, ter predstavlja jasno evropsko dodano vrednost;
- (8) „znak kakovosti“ pomeni potrdilo, ki se na podlagi različnih posebnih zahtev glede na vrsto solidarnostne aktivnosti, ki se zagotavlja, podeli sodelujoči organizaciji, ki je pripravljena nuditi solidarnostne aktivnosti v okviru Programa v vlogi gostitelja, v podporni vlogi ali v obeh teh vlogah;
- (9) „središče za vire evropske solidarnostne enote“ pomeni dodatne naloge, ki jih opravljajo imenovane nacionalne agencije ter katerih namen je podpirati razvoj, izvajanje in kakovost solidarnostnih aktivnosti v okviru Programa, pa tudi evidentiranje kompetenc, ki jih udeleženci pridobijo pri solidarnostnih aktivnostih;
- (10) „portal evropske solidarnostne enote“ pomeni interaktivno spletno orodje v vseh uradnih jezikih Unije, za upravljanje katerega je odgovorna Komisija in ki zagotavlja ustrezne spletne storitve v podporo kakovostnemu izvajanju Programa, ki dopolnjuje aktivnosti sodelujočih organizacij, vključno z zagotavljanjem informacij o Programu, ki registrira udeležence, išče udeležence, oglašuje in išče solidarnostne aktivnosti, išče potencialne projektne partnerje, podpira vzpostavljanje stikov in ponudbe za solidarnostne aktivnosti, aktivnosti usposabljanja ter obveščanja in mreženja, obvešča uporabnike o priložnostih, zagotavlja mehanizem za povratne informacije o kakovosti solidarnostnih aktivnosti ter omogoča dodatek drugih nalog v odgovor na zadevni razvoj v zvezi s Programom;
- (11) „orodje Unije za preglednost in priznavanje“ pomeni instrument, ki deležnikom pomaga razumeti, ceniti in po potrebi priznavati učne izide neformalnega in priložnostnega učenja po vsej Uniji;
- (12) „aktivnost humanitarne pomoči“ pomeni aktivnost, ki podpira dolgoročne operacije humanitarne pomoči v obdobju po krizi v tretjih državah in je namenjena zagotavljanju pomoči na podlagi potreb s ciljem ohranjanja življenj, preprečevanja in lajšanja človeškega trpljenja ter ohranjanja človekovega dostojanstva ob krizah, ki jih povzroči človek, ali naravnih nesrečah, ter ki vključuje operacije za podporo, pomoč in zaščito med humanitarnimi krizami ali po njih, podporne ukrepe za zagotavljanje dostopa do ljudi v stiski in omogočanje prostega pretoka pomoči, pa tudi ukrepe, ki so namenjeni krepitvi pripravljenosti na nesreče in zmanjševanju tveganja nesreč, povezovanju pomoči, obnove in razvoja ter prispevanju h krepitvi odpornosti in zmogljivosti ranljivih skupnosti ali skupnosti, ki so jih prizadele nesreče, za spopadanje s krizami ter okrevanje po njih;
- (13) „tretja država“ pomeni državo, ki ni članica Unije;

Člen 3

Cilja Programa

- Splošni cilj Programa je spodbujati udejstvovanje mladih in organizacij v dostopnih in visokokakovostnih solidarnostnih aktivnostih, predvsem prostovoljstvu, da se okrepi kohezijo, solidarnost, demokracijo, evropsko identiteto in aktivno državljanstvo v Uniji in zunaj nje z reševanjem družbenih in humanitarnih izzivov na terenu, pri čemer se poseben poudarek namenja spodbujanju trajnostnega razvoja, socialnega vključevanja in enakih možnosti.
- Specifični cilj Programa je mladim, vključno z mladimi z manj priložnostmi, zagotoviti lahko dostopne priložnosti za udejstvovanje v solidarnostnih aktivnostih, ki spodbujajo pozitivne družbene spremembe v Uniji in zunaj nje, pri tem pa omogočiti krepitev in ustrezno vrednotenje njihovih kompetenc ter njihovo stalno udejstvovanje v vlogi aktivnih državljanov.

3. Cilja Programa se uresničujeta s sklopoma ukrepov iz člena 1(2).

POGLAVJE II

Ukrepi programa

Člen 4

Ukrepi Programa

1. Program podpira naslednje ukrepe:

- (a) prostovoljstvo iz členov 7 in 10;
- (b) solidarnostne projekte iz člena 8;
- (c) aktivnosti mreženja iz člena 5(1) in
- (d) ukrepe za zagotavljanje kakovosti in podporne ukrepe iz člena 5(2).

2. Program podpira solidarnostne aktivnosti, ki pomenijo jasno evropsko dodano vrednost, na primer zaradi:

- (a) njihovega transnacionalnega značaja, zlasti glede učne mobilnosti in sodelovanja;
- (b) njihove zmožnosti dopolnjevanja z drugimi programi in politikami na lokalni, regionalni, nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni;
- (c) evropske razsežnosti njihovih tem in ciljev, pristopov, pričakovanih izidov in drugih vidikov teh solidarnostnih aktivnosti;
- (d) njihovega pristopa k vključevanju mladih z različnimi ozadji;
- (e) njihovega prispevka k učinkoviti uporabi orodij Unije za preglednost in priznavanje.

3. Solidarnostne aktivnosti se izvajajo v skladu s specifičnimi zahtevami, določenimi za vsako vrsto aktivnosti, ki se izvajajo v okviru Programa, kot so navedene v členih 5, 7, 8 in 10, ter v skladu z regulativnimi okviri, ki se uporabljajo v državah članicah in tretjih državah, pridruženih Programu.

4. Sklicevanje na evropsko prostovoljsko službo v pravnih aktih Unije se razume tako, da vključuje sklicevanje na prostovoljstvo tako na podlagi Uredbe (EU) št. 1288/2013 kot te uredbe.

Člen 5

Ukrepi, skupni obema sklopoma

1. Aktivnosti mreženja se izvajajo znotraj države ali čezmejno, njihov namen pa je:

- (a) okrepiti zmogljivosti sodelujočih organizacij za nudenje visokokakovostnih, lahko dostopnih projektov vse večjemu številu udeležencev;
- (b) privabiti nove udeležence in nove sodelujoče organizacije;
- (c) udeležencem in sodelujočim organizacijam zagotoviti priložnosti za dajanje povratnih informacij o solidarnostnih aktivnostih in za promocijo Programa ter
- (d) prispevati k izmenjavi izkušenj in okrepiti občutek pripadnosti med udeleženci in sodelujočimi organizacijami ter tako podpirati širši pozitiven učinek Programa, tudi prek aktivnosti, kot sta izmenjava najboljših praks in vzpostavljanje mrež.

2. Ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi vključujejo:

- (a) ustrezne ukrepe za določitev zahtev glede preverjanja v skladu z veljavnim nacionalnim pravom;
- (b) ukrepe, sprejete pred in med solidarnostnimi aktivnostmi ter po njih, namenjene zagotavljanju kakovosti in dostopnosti teh aktivnosti, vključno s spletnim ali nespletnim usposabljanjem, po potrebi prilagojenim zadevni solidarnostni aktivnosti in njenemu kontekstu, jezikovno podporo, zavarovanjem, tudi nezgodnim in zdravstvenim zavarovanjem, nadaljnjo uporabo potrdila Youthpass, na katerem so evidentirane in dokumentirane kompetence, ki jih udeleženci pridobijo med solidarnostnimi aktivnostmi, krepitevami zmogljivosti in upravno podporo za sodelujoče organizacije;

- (c) razvoj in ohranjanje znaka kakovosti;
- (d) aktivnosti središč za vire evropske solidarnostne enote za podpiranje in izboljšanje kakovosti izvajanja ukrepov Programa ter krepitev vrednotenja njihovih izidov ter
- (e) vzpostavitev, vzdrževanje in posodabljanje dostopnega portala evropske solidarnostne enote ter drugih zadevnih spletnih storitev, pa tudi potrebnih podpornih sistemov IT in spletnih orodij.

POGLAVJE III

Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih

Člen 6

Namen in vrste ukrepov

1. Ukrepi, ki se izvajajo v okviru sklopa „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih“, prispevajo zlasti h krepitevi kohezije, solidarnosti, aktivnega državljanstva in demokracije v Uniji in zunaj nje ter se hkrati odzivajo na družbene izzive s posebnim poudarkom na spodbujanju socialnega vključevanja in enakih možnosti.
2. Sklop „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih“ podpira naslednje ukrepe:
 - (a) prostovoljstvo iz člena 7;
 - (b) solidarnostne projekte iz člena 8;
 - (c) aktivnosti mreženja za posameznike in organizacije, ki sodelujejo v tem sklopu, iz člena 5(1);
 - (d) ukrepe za zagotavljanje kakovosti in podporne ukrepe iz člena 5(2).

Člen 7

Prostovoljstvo v okviru sklopa „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih“

1. Prostovoljstvo:
 - (a) vključuje razsežnost učenja in usposabljanja,
 - (b) ne nadomešča pripravništev ali zaposlitev,
 - (c) se ne enači z delovnim razmerjem in
 - (d) temelji na pisnem dogovoru o prostovoljskem delu.

V dogovoru iz točke (d) prvega pododstavka se določijo pravice in obveznosti strank zadevnega dogovora, trajanje in lokacija napotitve ter opis vključenih nalog. V takem dogovoru se navedejo pogoji zavarovalnega kritja udeležencev in po potrebi ustrezne zahteve glede preverjanja v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

2. Prostovoljstvo se lahko opravlja v državi, ki ni država prebivališča udeleženca (čezmejno prostovoljstvo), ali v državi prebivališča udeleženca (prostovoljstvo znotraj države). V prostovoljstvu znotraj države lahko sodelujejo vsi mladi, zlasti mladi z manj priložnostmi.

Člen 8

Solidarnostni projekti

Solidarnostni projekti ne nadomeščajo pripravništev ali zaposlitev.

POGLAVJE IV

Evropska prostovoljska enota za humanitarno pomoč

Člen 9

Namen, načela in vrste ukrepov

1. Ukrepi v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč prispevajo zlasti k zagotavljanju humanitarne pomoči na podlagi potreb, ki je namenjena ohranjanju življenj, preprečevanju in lajšanju človeškega trpljenja in ohranjanju človekovega dostojanstva, ter h krepitevi zmogljivosti in odpornosti ranljivih skupnosti ali skupnosti, ki so jih prizadele nesreče.

2. Ukrepi v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč:
 - (a) se izvajajo v skladu z načeli humanitarne pomoči, in sicer načeli človečnosti, nevtralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti, pa tudi v skladu z načelom neškodovanja;
 - (b) se odzivajo na humanitarne potrebe lokalnih skupnosti, ugotovljene v sodelovanju s humanitarnimi in drugimi zadevnimi partnerji v državi ali regiji gostiteljici;
 - (c) se načrtujejo na podlagi ocen tveganja in izvajajo na način, ki zagotavlja visoko raven varnosti in zaščite za prostovoljce;
 - (d) po potrebi olajšujejo prehod s humanitarnega odziva na dolgoročni trajnost in vključujoč razvoj;
 - (e) spodbujajo aktivno sodelovanje lokalnega osebja in prostovoljcev iz držav in skupnosti, v katerih se izvajajo;
 - (f) po potrebi upoštevajo posebne potrebe žensk in so namenjeni vključevanju žensk ter skupin in mrež žensk ter
 - (g) prispevajo k prizadevanjem za krepitev lokalne pripravljenosti ali odzivanja na humanitarne krize.
3. Evropska prostovoljska enota za humanitarno pomoč podpira naslednje ukrepe:
 - (a) prostovoljstvo iz člena 10;
 - (b) aktivnosti mreženja za posameznike in organizacije, ki sodelujejo v Evropski prostovoljski enoti za humanitarno pomoč, iz člena 5(1);
 - (c) ukrepe za zagotavljanje kakovosti in podporne ukrepe iz člena 5(2) s posebnim poudarkom na ukrepih za zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev.

Člen 10

Prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč

1. Prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč:
 - (a) vključuje razsežnost učenja in usposabljanja, vključno z načeli iz člena 10(2), in po potrebi komponenti razvoja in krepitev zmogljivosti, pri čemer sodelujejo visoko strokovni, visoko usposobljeni in izkušeni inštruktorji, mentorji in strokovnjaki;
 - (b) ne nadomešča pripravništev ali zaposlitev;
 - (c) se ne enači z delovnim razmerjem in
 - (d) temelji na pisnem dogovoru o prostovoljskem delu.

V dogovoru iz točke (d) prvega pododstavka se določijo pravice in obveznosti strank zadevnega dogovora, trajanje in lokacija napotitve ter opis vključenih nalog. Tak dogovor navede pogoje zavarovalnega kritja udeležencev in po potrebi ustrezne zahteve glede preverjanja v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

2. Prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč se lahko opravlja le v tistih regijah tretjih držav, v katerih:
 - (a) se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči in
 - (b) ne potekajo mednarodni oboroženi spopadi ali oboroženi spopadi, ki nimajo mednarodnega značaja.

POGLAVJE V

Finančne določbe

Člen 11

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa za obdobje od 2021 do 2027 znašajo 1 009 000 000 EUR v tekočih cenah.
2. Z največ 20 % za aktivnosti znotraj države je okvirna razdelitev zneska iz odstavka 1 za ukrepe iz točk (a), (b) in (c) člena 4(1) naslednja:
 - (a) 94 % za prostovoljstvo iz člena 7 in za solidarnostne projekte;
 - (b) 6 % za prostovoljstvo iz člena 10.

3. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje Programa, kot so dejavnosti pripravljajna, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.

4. Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na zahtevo zadevne države članice prerazporedijo na Program pod pogoji iz člena 26 uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah 2021–2027). Komisija ta sredstva izvršuje neposredno v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega pododstavka. Ta sredstva uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 12

Oblike financiranja Unije in načini izvrševanja

1. Program se dosledno izvaja v okviru neposrednega upravljanja v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe ali v okviru posrednega upravljanja z organi iz točke (c) prvega pododstavka člena 62(1) navedene uredbe.

2. S Programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe, zlasti v obliki nepovratnih sredstev, nagrad in javnih naročil.

3. Prispevki v mehanizem vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se v skladu s finančno uredbo štejejo za zadostno jamstvo. Uporablja se člen 37(7) Uredbe (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾.

4. Za postopke izbire v okviru neposrednega in posrednega upravljanja so lahko člani komisije za ocenjevanje zunanji strokovnjaki, kot je določeno v tretjem pododstavku člena 150(3) finančne uredbe.

POGLAVJE VI

Sodelovanje v programu

Člen 13

Tretje države, pridružene Programu

1. V Programu lahko sodelujejo naslednje tretje države:

(a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora, v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru;

(b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali v podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;

(c) države evropske sosedske politike v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali v podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;

(d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki ureja sodelovanje tretje države v programih Unije, če sporazum:

(i) zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;

(ii) določa pogoje za sodelovanje v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe, in upravne stroške programov;

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).

- (iii) na tretjo državo ne prenaša nobenega pooblastila za odločanje v zvezi s programom Unije in
- (iv) jamči pravice Unije, da zagotavlja dobro finančno poslovanje in ščiti svoje finančne interese.

Prispevki iz točke (d)(ii) prvega pododstavka so namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe.

2. Države iz odstavka 1 lahko sodelujejo le v celotnem Programu in pod pogojem, da izpolnjujejo vse obveznosti, ki jih ta uredba nalaga državam članicam.

Člen 14

Druge sodelujoče države

1. V Programu lahko sodelujejo čezmorske države in ozemlja.
2. V ustrezno utemeljenih primerih v interesu Unije lahko pri ukrepih iz člena 5 in prostovoljstvu iz člena 7 sodelujejo tudi pravni subjekti iz tretjih držav, ki niso pridružene Programu.

Člen 15

Sodelovanje posameznikov

1. Mladi v starosti od 17 do 30 let oziroma v primeru prostovoljstva v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč iz člena 10 od 17 do 35 let, ki želijo sodelovati v Programu, se registrirajo na portalu evropske solidarnostne enote.
2. Ob začetku prostovoljstva ali solidarnostnega projekta v okviru sklopa „sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih“ mora biti udeleženec star vsaj 18 in največ 30 let. Ob začetku prostovoljstva v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč iz člena 10 mora biti udeleženec star vsaj 18 in največ 35 let.

Člen 16

Vključevanje mladih z manj priložnostmi

1. Komisija, države članice in tretje države, pridružene Programu, pri izvajanju te uredbe poskrbijo, da se sprejmejo posebni in učinkoviti ukrepi za spodbujanje socialnega vključevanja in enakih pogojev za dostop, zlasti za sodelovanje mladih z manj priložnostmi.
2. Komisija do 9. decembra 2021 razvije okvir ukrepov za vključevanje, da se zviša stopnja udeležbe ljudi z manj priložnostmi, in smernice za izvajanje takih ukrepov. Te smernice se v času trajanja Programa ustrezno posodablajo. Na podlagi okvira ukrepov za vključevanje in s posebnim poudarkom na specifičnih izzivih pri dostopu do Programa v nacionalnih okvirih se pripravijo akcijski načrti za vključevanje, ki so sestavni del programov dela nacionalnih agencij. Komisija redno spremlja izvajanje teh akcijskih načrtov za vključevanje.
3. Komisija po potrebi in ob skrbi za dobro finančno poslovanje zagotovi, da se sprejmejo ukrepi finančne podpore, vključno s predhodnim financiranjem, da se mladim z manj priložnostmi olajša sodelovanje v Programu. Raven podpore temelji na objektivnih merilih.

Člen 17

Sodelujoče organizacije

1. V Programu lahko sodelujejo javni ali zasebni neprofitni ali profitni subjekti in mednarodne organizacije, če so prejeli znak kakovosti.
2. Pristojni organ za izvajanje Programa oceni vlogo subjekta, da bi postal sodelujoča organizacija na podlagi načel:
 - (a) enake obravnave;
 - (b) enakih možnosti in nediskriminacije;
 - (c) nenadomeščanja delovne sile;
 - (d) izogibanja škodljivim aktivnostim;

- (e) zagotavljanja visokokakovostnih, lahko dostopnih in vključujočih aktivnosti z učno razsežnostjo s poudarkom na osebnem, družbeno-izobraževalnem in poklicnem razvoju;
- (f) ustreznih ureditev prostovoljstva;
- (g) varnega in dostojnega okolja in pogojev z notranjimi mehanizmi za reševanje sporov za zaščito udeleženca ter
- (h) „neprofitnosti“ v skladu s finančno uredbo.

Pristojni organ za izvajanje Programa na podlagi načel iz prvega pododstavka ugotovi, ali aktivnosti subjekta, ki je vložil vlogo, da postane sodelujoča organizacija, izpolnjujejo zahteve in cilja Programa.

3. Na podlagi ocene iz odstavka 2 se subjektu lahko podeli znak kakovosti. Pristojni organ za izvajanje Programa redno ponovno ocenjuje, ali subjekt še izpolnjuje pogoje, na podlagi katerih mu je bil podeljen znak kakovosti. Kadar subjekt ne izpolnjuje več navedenih pogojev, pristojni organ za izvajanje Programa sprejme popravne ukrepe, dokler pogoji in zahteve glede kakovosti niso izpolnjeni. Če se neizpolnjevanje nadaljuje, se znak kakovosti odvzame.

4. Vsak subjekt, ki prejme znak kakovosti, dobi dostop do portala evropske solidarnostne enote v gostiteljski vlogi, podporni vlogi ali v obeh vlogah in lahko registriranim kandidatom nudi solidarnostne aktivnosti.

5. Znak kakovosti ne privede avtomatično do financiranja v okviru Programa.

6. Solidarnostne aktivnosti ter povezani ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi, ki jih nudi sodelujoča organizacija, lahko prejmejo finančna sredstva v okviru Programa ali iz drugih virov financiranja, ki niso odvisni od proračuna Unije.

7. Za sodelujoče organizacije v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč, je prednostna naloga, da na podlagi ocen tveganja zagotovijo varnost in zaščito prostovoljcev.

8. Po zaključku solidarnostne aktivnosti in če to zahteva udeleženec, sodelujoča organizacija udeležencu da potrдіilo, na katerem so navedeni učni izidi in spretnosti, razvite med solidarnostno aktivnostjo, kot je Youthpass ali Europass.

Člen 18

Dostop do financiranja v okviru Programa

Za financiranje v okviru Programa se lahko prijavi kateri koli javni ali zasebni subjekt s sedežem v državi članici, čezmorski državi ali ozemlju ali tretji državi, pridružen Programu, ter katera koli mednarodna organizacija. Pri prostovoljstvu iz členov 7 in 10 je predpogoj za prejem finančnih sredstev v okviru Programa, da sodelujoča organizacija pridobi znak kakovosti. Pri solidarnostnih projektih iz člena 8 se lahko za financiranje prijavijo tudi fizične osebe v imenu neformalnih skupin udeležencev. Praviloma se vloga za nepovratna sredstva predloži nacionalni agenciji države, v kateri ima subjekt, organizacija ali fizična oseba sedež.

POGLAVJE VII

Načrtovanje, spremljanje in ocenjevanje

Člen 19

Program dela

Program se izvaja s programi dela iz člena 110 finančne uredbe. V programih dela se navedejo zneski, dodeljeni posameznim ukrepom, in razdelitev sredstev med države članice in tretje države, pridružene Programu, za ukrepe, ki jih upravlja nacionalna agencija. Komisija sprejme programe dela z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 31.

Člen 20

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku Programa pri doseganju splošnega in specifičnega cilja iz člena 3 so določeni v Prilogi.

2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka Programa pri doseganju njegovih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 30 za spremembo Priloge v zvezi s kazalniki, kadar je to potrebno, in da se ta uredba dopolni z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
3. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov Programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno ter s primerno ravno podrobnosti.

V ta namen se prejemnikom sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 21

Ocenjevanje

1. Komisija opravi ocene pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Komisija opravi vmesno oceno Programa, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju Programa, v vsakem primeru pa najpozneje do 31. decembra 2024. Tej vmesni oceni se priloži tudi končna ocena programa Evropska solidarnostna enota za obdobje 2018–2020, ki se upošteva v vmesni oceni. V vmesni oceni Programa se oceni splošna učinkovitost in uspešnost Programa ter uresničevanje ukrepov za vključevanje.
3. Brez poseganja v zahteve iz poglavja IX in obveznosti nacionalnih agencij iz člena 24 države članice do 31. maja 2024 Komisiji predložijo poročilo o izvajanju in učinkih Programa na svojih ozemljih.
4. Komisija po potrebi na podlagi vmesne ocene predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe.
5. Po 31. decembru 2027, v vsakem primeru pa najpozneje do 31. decembra 2031, Komisija opravi končno oceno rezultatov in učinka Programa.
6. Komisija vse ocene, opravljene na podlagi tega člena, tudi vmesno, skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

POGLAVJE VIII

Informiranje, komuniciranje in razširjanje informacij

Člen 22

Informiranje, komuniciranje in razširjanje informacij

1. Prejemniki sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s Programom, ukrepi, izvedenimi na podlagi Programa, in doseženimi rezultati. Finančna sredstva, dodeljena Programu, prispevajo tudi h korporativnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s ciljema iz člena 3.
3. Nacionalne agencije v sodelovanju s Komisijo razvijajo dosledno strategijo za učinkovito ozaveščanje ter razširjanje in uporabo rezultatov aktivnosti, podprtih z ukrepi, ki jih upravljajo v okviru Programa. Nacionalne agencije pomagajo Komisiji pri splošni nalogi razširjanja informacij o Programu, vključno z informacijami o ukrepih in aktivnostih, ki se upravljajo na nacionalni ravni in na ravni Unije, ter njegovih rezultatih. Nacionalne agencije obveščajo zadevne ciljne skupine o ukrepih in aktivnostih, ki se izvajajo v njihovih državah.

4. Sodelujoče organizacije uporabljajo ime „Evropska solidarnostna enota“ za obveščanje in širjenje informacij v zvezi s Programom.

POGLAVJE IX

Sistem za upravljanje in revizijo

Člen 23

Nacionalni organ

V vsaki državi članici in tretji državi, pridružen Programu, nacionalni organi, imenovani za upravljanje ukrepov iz poglavja III Uredbe (EU) 2021/817, delujejo tudi kot nacionalni organi v okviru Programa. Člen 26(1), (2), (6), (7), (9), (10), (11), (12), (13) in (14) Uredbe (EU) 2021/817. se smiselno uporablja za nacionalne organe v okviru Programa.

Člen 24

Nacionalna agencija

1. V vsaki državi članici in tretji državi, pridružen Programu, delujejo nacionalne agencije, imenovane za upravljanje ukrepov iz poglavja III Uredbe (EU) 2021/817 v svojih državah, tudi kot nacionalne agencije v okviru Programa. Člen 27(1) in (2) ter (4) do (8) Uredbe (EU) 2021/817 se smiselno uporablja za nacionalne agencije v okviru Programa.

2. Nacionalna agencija je brez poseganja v člen 27(2) Uredbe (EU) 2021/817 odgovorna tudi za upravljanje vseh faz projektnega cikla tistih ukrepov Programa, ki so navedeni v izvedbenih aktih iz člena 19 te uredbe, v skladu s točko (c) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe.

3. Kadar nacionalna agencija ni bila imenovana za tretjo državo iz člena 13(1) te uredbe, se ta ustanovi v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/817.

Člen 25

Evropska komisija

1. Pravila, ki se uporabljajo za odnos med Komisijo in nacionalno agencijo, se v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/817 določijo v pisnem dokumentu, ki:

- (a) določa standarde notranje kontrole za zadevno nacionalno agencijo in pravila za upravljanje sredstev Unije za podporo v obliki nepovratnih sredstev s strani nacionalnih agencij;
- (b) vključuje program dela nacionalne agencije, ki vsebuje naloge upravljanja nacionalne agencije, ki se jim zagotovi podpora Unije, ter
- (c) določa zahteve glede poročanja za nacionalno agencijo.

2. Komisija da nacionalni agenciji vsako leto na voljo naslednja sredstva:

- (a) sredstva za podporo v obliki nepovratnih sredstev v zadevni državi članici ali tretji državi, pridružen Programu, za ukrepe Programa, upravljanje katerih je zaupano nacionalni agenciji;
- (b) finančni prispevek za podporo nacionalni agenciji pri izvajanju nalog upravljanja, določen v skladu z ureditvijo iz točke (b) člena 28(3) Uredbe (EU) 2021/817.

3. Komisija določi zahteve za program dela nacionalne agencije. Komisija nacionalni agenciji sredstev Programa ne da na voljo, dokler uradno ne odobri programa dela nacionalne agencije.

4. Komisija na podlagi zahtev za izpolnjevanje pogojev za nacionalne agencije iz člena 26(3) Uredbe (EU) 2021/817 pregleda nacionalne sisteme upravljanja in kontrole, letno izjavo nacionalne agencije o upravljanju in mnenje neodvisnega revizijskega organa o njej, pri čemer ustrezno upošteva informacije, ki jih prejme od nacionalnega organa glede njegovih dejavnosti spremljanja in nadzora v zvezi z Programom.

5. Potem ko Komisija oceni letno izjavo o upravljanju in mnenje neodvisnega revizijskega organa o njej, svoje mnenje in pripombe sporoči nacionalni agenciji in nacionalnemu organu.

6. V primeru, da Komisija ne more sprejeti letne izjave o upravljanju ali neodvisnega revizijskega mnenja o njej, ali v primeru, da nacionalna agencija pripomb Komisije ne upošteva zadovoljivo, lahko Komisija izvede katere koli preventivne ali korektivne ukrepe, ki so potrebni, da se zaščitijo finančni interesi Unije v skladu s točko (c) prvega pododstavka člena 131(3) finančne uredbe.

Člen 26

Neodvisni revizijski organ

1. Neodvisni revizijski organ izda revizijsko mnenje o letni izjavi o upravljanju iz točke (c) člena 155(1) finančne uredbe. To mnenje je osnova za splošno zagotovilo v skladu s členom 127 finančne uredbe.
2. Neodvisni revizijski organ:
 - (a) ima potrebne strokovne kompetence za opravljanje revizij v javnem sektorju;
 - (b) pri izvajanju svojih revizij zagotovi upoštevanje mednarodno sprejetih revizijskih standardov ter
 - (c) ni v nasprotju interesov, kar zadeva pravni subjekt, katerega del je nacionalna agencija, ter je pri svojem delovanju neodvisen od pravnega subjekta, katerega del je nacionalna agencija.
3. Neodvisni revizijski organ zagotavlja Komisiji in njenim predstavnikom ter Računskemu sodišču popoln dostop do vseh dokumentov in poročil, na katerih temelji revizijsko mnenje, ki ga izda v zvezi z letno izjavo nacionalne agencije o upravljanju.

POGLAVJE X

Sistem kontrole

Člen 27

Načela sistema kontrole

1. Komisija je odgovorna za nadzorne kontrole v zvezi z ukrepi Programa, ki jih upravljajo nacionalne agencije. Določi minimalne zahteve za kontrole, ki jih izvajata nacionalna agencija in neodvisni revizijski organ.
2. Nacionalne agencije so odgovorne za primarne kontrole upravičencev do nepovratnih sredstev, in sicer za ukrepe Programa, za katere so pristojne. Te kontrole dajo razumna zagotovila, da se dodeljena nepovratna sredstva uporabljajo za predvidene namene in v skladu z veljavnimi pravili Unije.
3. Glede sredstev Programa, prenesenih na nacionalne agencije, Komisija zagotovi ustrezno koordinacijo svojih kontrol z nacionalnimi organi in nacionalnimi agencijami na podlagi načela enotne revizije in analize na podlagi tveganja. Ta določba se ne uporablja za preiskave, ki jih izvaja OLAF.

Člen 28

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v Programu po odločitvi, sprejeti na podlagi mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop, da lahko celovito izvajajo svoje pristojnosti. V primeru OLAF take pravice vključujejo pravico do izvajanja preiskav, vključno s preverjanji na kraju samem in inšpekcijami, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

POGLAVJE XI

Dopolnjevanje

Člen 29

Dopolnjevanje ukrepov Unije

1. Ukrepi Programa so skladni z zadevnimi politikami, instrumenti in programi na ravni Unije, zlasti s programom Erasmus+, in obstoječimi mrežami na ravni Unije, ki so relevantne za aktivnosti Programa, ter jih dopolnjujejo.
2. Ukrepi Programa so skladni tudi z zadevnimi politikami, programi in instrumenti na nacionalni ravni v državah članicah in tretjih državah, pridruženih Programu, ter jih dopolnjujejo. Komisija, nacionalni organi in nacionalne agencije si v ta namen izmenjujejo informacije o obstoječih nacionalnih shemah in prednostnih nalogah, povezanih s solidarnostjo in mladimi, na eni strani ter o ukrepih v okviru Programa na drugi strani, da bi se oprli na ustrezne dobre prakse ter dosegli uspešnost in učinkovitost.
3. Prostovoljstvo iz člena 10 je skladno predvsem z drugimi področji zunanega delovanja Unije, zlasti s politiko humanitarne pomoči, politiko razvojnega sodelovanja, širitveno politiko, sosedsko politiko in mehanizmom Unije na področju civilne zaščite, ter jih dopolnjuje.

4. Ukrep, ki je prejel prispevek v okviru Programa, lahko prejme tudi prispevek tudi iz drugega programa Unije, pod pogojem da prispevki ne krijejo istih stroškov. Za zadevni prispevek k ukrepu se uporabljajo pravila ustreznega programa Unije. Kumulativno financiranje ne sme presežati skupnih upravičenih stroškov ukrepa. Podpora iz različnih programov Unije se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, v katerih so navedeni pogoji za podporo.

5. V skladu s členom 73(4) uredbe o skupnih določbah 2021–2027 lahko predlogi projektov prejmejo podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ali Evropskega socialnega sklada plus, kadar jim je bil v okviru Programa podeljen pečat odličnosti, ker izpolnjujejo naslednje kumulativne pogoje:

- (a) ocenjeni so bili v sklopu razpisa za zbiranje predlogov v okviru Programa;
- (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz navedenega razpisa za zbiranje predlogov ter
- (c) zaradi proračunskih omejitev ne morejo biti financirani v okviru navedenega razpisa za zbiranje predlogov.

POGLAVJE XII

Prehodne in končne določbe

Člen 30

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 20 se prenese na Komisijo za obdobje trajanja Programa.
3. Prenos pooblastila iz člena 20 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 20, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 31

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 32

Razveljavitev

Uredbi (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014 se razveljavita z učinkom od 1. januarja 2021.

Člen 33

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začeti na podlagi Uredbe (EU) 2018/1475 ali (EU) št. 375/2014, ki se še naprej uporabljata za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za Program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med Programom in ukrepi, sprejetimi na podlagi Uredbe (EU) 2018/1475 ali (EU) št. 375/2014.

3. V skladu s točko (a) drugega pododstavka člena 193(2) finančne uredbe in z odstopanjem od člena 193(4) navedene uredbe se lahko v ustrezno utemeljenih primerih, določenih v sklepu o financiranju, aktivnosti, podprte na podlagi te uredbe, in z njimi povezani stroški, nastali v letu 2021, štejejo za upravičene od 1. januarja 2021, tudi če so se te aktivnosti izvedle in so ti stroški nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.
4. Po potrebi se lahko v proračun Unije po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 11(3), da se omogoči upravljanje ukrepov in aktivnosti, ki niso zaključeni do 31. decembra 2027.
5. Države članice na nacionalni ravni zagotovijo neoviran prehod med ukrepi, ki se izvajajo v okviru programa Evropska solidarnostna enota za obdobje 2018–2020, ter ukrepi, ki se izvajajo v okviru Programa.

Člen 34

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. maja 2021

Za Evropski parlament
predsednik
D.M. SASSOLI

Za Svet
predsednica
A.P. ZACARIAS

PRILOGA

Meritve kvantitativnih kazalnikov se po potrebi razčlenijo po državi, poklicnih izkušnjah, stopnji dosežene izobrazbe, spolu, vrsti ukrepa in aktivnosti.

Spremljajo se naslednja področja:

- (a) število udeležencev v solidarnostnih aktivnostih;
 - (b) delež udeležencev z manj priložnostmi;
 - (c) število organizacij z znakom kakovosti;
 - (d) število udeležencev, ki so mladi z manj priložnostmi;
 - (e) delež udeležencev, ki so poročali o pozitivnih učnih izidih;
 - (f) delež udeležencev, katerih učni izidi so bili dokumentirani z orodjem za preglednost in priznavanje v Uniji, kot so Youthpass, Europass ali nacionalno orodje;
 - (g) splošna stopnja zadovoljstva udeležencev glede na kakovost aktivnosti;
 - (h) delež aktivnosti, ki obravnavajo podnebne cilje;
 - (i) stopnja zadovoljstva napotenih prostovoljcev na področju humanitarne pomoči in sodelujočih organizacij, kar zadeva dejanski humanitarni prispevek aktivnosti na terenu;
 - (j) število aktivnosti v tretjih državah, ki prispevajo h krepitvi lokalnih akterjev in lokalnih skupnosti ter dopolnjujejo prostovoljske dejavnosti okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč.
-